

499175

KOPJA TELEGRAMU SZYFROWEGO PRZYCHODZĄCEGO

P. Szwarcenberg Czerny do Ministerstwa Spraw Zagranicznych
w Warszawie.

Nr. 31.

Rzym, 19/9.1920.

Otrzy. 21/9. god. 16.

Handwritten initials

Gazety donoszą : w Fiume zachorowało 4 żołnierzy na dżumę, ko-
munikacja z miastem ograniczona do minimum.

AKCZYLNIE WODZ. WOJ. POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 499175 dnia 19/9 1920r
załącz. Wydział

499175/1111/1920/1111/19/9/16.

Z.C.

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi A.IV.

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

231

49925

KOPJA
TELEGRAMU SZYFROWEGO
PRZYCHODZĄCEGO

P. Skirmunt do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

Nr. 111.

Rzym, 25/9.1920.

Otrzymano 27/9. g. 9.

Receptus 20.

Mariusz telegrafował do M.S.Z. uspokajając o do stosunku ludności polskiej do wojska włoskiego. Wobec tego wykazywał w M.S.Z. jak w tych fałszywych pogłoskach ujawniła się robota niemiecka dla poróżnienia nas z Włochami

%%%%%%%%%

KACZELNA DOWODZIMO WOJSK POLSKICH
ADJUTANIURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 49925 dnia 19/7 1920 r.
załącz. Wydział

Z.C.

Orginał przesłano do załatwienia Wydziałowi D.III.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

232

49955

KOPJA TELEGRAMU SZYFROWEGO PRZYCHODZĄCEGO

P. Skirmunt de Ministerstwa Spraw Zagranicznych

W a r s z a w i e.

Nr. 112.

Rzym, dn. 29.9.1920 r.

Otrzymał dn. 30.9.1920 r. 9g.

Proszę dla uniknięcia nieporozumienia wyjaśnić telegraficznie w jakiej randze wojskowej jest upatrzony na attaché wojskowego w Rzymie Poniński. Ministerstwo Spraw Zagranicznych nazywa go podpułkownikiem a Ministerstwo Spraw Wojskowych rotmistrzem.

.....

MACZELNE BIURO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 4995, dnia 19/9 1920 r.
Wojcz. Wydział

WS

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi

Ofic. Łączn.
Kopja S.I.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

233

Now

aa w
4994/5

KOPJA
TELEGRAMU SZYFROWEGO
PRZYCHODZĄCEGO

P. Ciechanowski do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

No 131.

Londyn, dn. 14.9.1920 r.

Otrzym. dn. 15.9.20 r. 9g

Radca Stanu rosyjski Ortow jedzie od Wrangla do Polski. Cel podróży wyjazd wojenny, polityczny i ekonomiczny przeciw bolszewikom. Posiada materjaly mogące oddać nam usługi. Otrzymał od zastępcy szefa misji wojskowej polskiej w Sewestopolu, Michalskiego list do sztabu generalnego oraz wizę wojskową do Polski. Proszę odpowiedź telegraficzną, czy możemy udzielić wizy.

KACZELNIK DOWODZTWA WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 4994 dnia 19/9 1920 r.
sekcja. Wydział.

WS

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi

S.IV.

PIŁSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

aa w

4995

KOPJA
TELEGRAMU SZYFROWEGO
PRZYCHODZĄCEGO

F. Ciechanowski do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

London, 18/9. 1920.

Otrzyma. 18/9. 20. 19 g.

Nr. 133.

Niebezpieczny agent bolszewicki Henryk Dworkin wyjechał 16 b.m.
z Kanady okręci "Empress britain" do Polski. Jest starym miesz-
kańcem Kanady z urodzenia polski żyd. Był w tym roku Polsce,
poszerując akcję ratunkową żydowską.

~~~~~

KACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 4995 dnia 19/9 1920 r.
Wydział

J.B.

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi : D. VIII-a.

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

ROOSEVELT
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

235

49965-115

KOPJA
TELEGRAMU SZYFROWEGO
PRZYCHODZĄCEGO

P. Ciochanowski, do Ministerstwa Spraw Zagranicznych,

W Warszawie

No. 135.

Londyn, dn. 19/IX - 20.

Otrzym. dn. 20/IX - 20. 9.

Misja Rusinów galicyjskich złożona: Maxim Grotter, Bondan, Ksien-
tek, Petruszewicz sążdała z Wiednia wazy na przyjazd do Anglii.
Działam, by odmówiono. Decyzja ma zapadć jutro. Stawiam jako
warunek, o ile Foreign Office upewni misję do przyjazdu, by na-
sza delegacja galicyjska była tu przyjęta przez premiera i Cur-
zona. O ile nie uzyskam odmowy rusinów, satelegrafuję, prosząc
o przyjazd naszej delegacji. Pożądanym byłoby w tym razie przy-
jazd pana Dąbkiego, ze względu na zainteresowanie jakie budzi jej
go osoba, wobec przewodniczenia delegacji pokojowej.

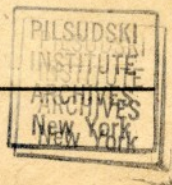
KAUCZELNE DEWODZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 49965/5 dnia 19/IX 1920.
szefcz. Wydział

/32/

Orginał przesłano do załatwienia Wydziałowi

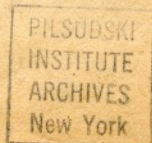
D.V.

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

236

Ref
499975

KOPJA
TELEGRAMU SZYFROWEGO
PRZYCHODZĄCEGO

p. Ciechanowski do M.S.Z.
w Warszawie.

Łondyn 29/1920.

Otraz. 30/9.ged.9.

Nr.140.

Pressę upewniać wyrażenia ze rące ambasady japońskiej
podziękowania rządu polskiego za pomoc i opiekę nad rapa-
trjowanymi z Dalekiego Wschodu. Kierownicy transportów jedno-
głębnie podnoszą pomoc Japonji.

KAUCYJNE DOWODZISTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 499975 dnia 19/9 1920 r.
Wojcz. Wydział.

*****

B.C.

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi

A.IV.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Kopje otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

KOPJA

TELEGRAMU SZYFROWEGO

PRZYCHODZĄCEGO

aa
50025P. Ciechanowski do Ministerstwa Spraw Zagranicznych
w Warszawie

N. 146

Londyn 6/X. 1920

otrzymano 7/X 9 g. 9. 25.

Dla Księcia Sapiehy.

Odbyłem dziś długą rozmowę Tyrelem Gregory w Foreign office
nacisk by nie niezajmować Wilna wzrasta. Wskazują na konieczność
wykazania umiarkowania przez zaniechanie akcji, na (niedo-
trzymanie oświadczeń i konsekwencje tego w razie przeciw-
nym na wyciągnięcie umowy w Spa. Na razie premier zgodził się
odłożyć jeszcze presję. Rząd angielski posłał sowietom 2 b m.
silną notę w formie ultimatum wzywając do oddania jeńców
angielskich zaniechania propagandy, zaprzestania akcji so-
wieckiej w Azji. w razie odmowy nota zapowiada silną kontr-
akcję, zerwanie pertraktacji ekonomicznych, deportację misji
sowieckiej, blokadę. Na odpowiedź czeka do dnia ósmego.
Preliminarna odpowiedź krassina pozwala przewidywać uległość
sowieców, Ostatecznej odpowiedzi jeszcze niema. Treść noty za-
chowana w ścisłej tajemnicy dla prasy. Proszę traktować poufnie.

ARCHELNE DOWODZIMO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 5002 dnia 19/X 1920
załącz. Wydział.

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi

Gab. Abiu.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Kopję otrzymują do wiadomości:

- z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

238

6
5014-15

KOPJA
TELEGRAMU SZYFROWEGO
PRZYCHODZĄCEGO

P. Sebański do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

Nr. 96.

Bruksella, dnia 27/9 1920.

Otrzym. dnia 29/9 1920. g. 10.

Dla Ministerstwa Skarbu: Wyjaśnia się obecnie, że nie dojdzie do skutku żaden konkretny projekt organizacji kredytów zagranicznych. wobec powyższego zmieniam poprzedni telegram uważam przyjazd kogokolwiek za zbyt-
ezny. Grabski.

*****

GAŁCZYNNE DOWODZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 5014-15 dnia 19/10 1920 r.
załącz. Wydział

JK.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Orginał przesłano do załatwienia Wydziałowi

Kopję otrzymują do wiadomości:

Min. Skarbu. / kopja A.V. /.

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

5023/15

KOPJA
TELEGRAMU SZYFROWEGO
PRZYCHÓDZĄCEGO

p. Sobański do Ministerstwa Spr. Zagr.

w Warszawie.

Nr. 97

Bruksela, 30/9.1920

Otr. 1/10. god. 22.

Pociągi sanitarne idą przez Szwajcarię, Wiedeń, Czechy bo Niemcy pozwalając zasadniczo na przejazd, obawiają się jakoby zatrzymania przez robotników z okazji spodziewanych rozruchów w Westfalji, Władze wojskowe belgijskie mają wiadomości o wysłaniu wszystkich wojsk niemieckich z nad Renu na wschód, prawdopodobnie na Śląsk.

OGÓLNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 5023, dnia 2/10 1920 r.

Wydział

Z.C.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi

A. IV;

Kopję otrzymują do wiadomości:

- z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

240

50245
K

KOPJA TELEGRAMU SZYFROWEGO PRZYCHODZĄCEGO

P. Sebański de Ministerstwo Spraw Zagranicznych
N. 99.
w Warszawie

Bruksela 2/X 1920g
otrzymane 3/X 1920 G. 10

Konsul Antwerpje komunikuje: od reemigrantów polskich jadących z Kanady otrzymujemy następujące informacje: z Montrealu wyjechało 900 osóbków belaruskiej organizacji w Detroit. Mają zamiar pasportów dokumenty wydane przez władze Kanady /emigration office/.
227 b. w. przyjechali oni do Liverpoolu skąd 28 mieli b. skierowani do Dover, a stamtąd do Hamburga. Pierwotnie ich marszruta miała być Montreal Libawa. Ludzie ci zapewniają, że jadą na front do dyspensacji Treckiego. Pragnęliśmy zasnąć się udać w dalszą drogę do Rosji przez korytara polski.

GAZDNE DOWODZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSAWA
L. Dz. 5024, dnia 20/X 1920r.
sekcja. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York.

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi

DVIIIa

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York. 247

RM

ml

60

5025
5

KOPJA TELEGRAMU SZYFROWEGO

PRZYCHODZĄCEGO

Hr. Sobański do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

Nr. 93.

Bruksela, dnia 15/9 1920.

Otrzym. dnia 16/9 1920. g.9.

Dla Ministra Spraw Zagranicznych.

Minister Vandervelde z delegatami socjalistów belgijskich, angielskich, francuskich, niemieckich będzie 15 b. m. w Tyflisie oficjalnie z wizytą do Rzeczypospolitej Gruzjińskiej; faktycznie prawdopodobnie podobne spotkanie Vanderveldeggo z delegatami bolszewickimi. Proszę o informacje w tej sprawie.

MACZELNE DOWODSTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 5025, dnia 20/9 1920 r.

Wojz. Wydział

JK.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi

D.V.

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

242

502975

KOPJA
TELEGRAMU SZYFROWEGO
PRZYCHODZĄCEGO

P. Zaleski, do Ministerstwa Spraw Zagranicznych,

W W a r s z a w i e.

No. 22.

Ateny, dn. 15/IX - 20.

Otrzym. dn. 16/IX - 20. 17.

Czy doszedł telegram z zapytaniem jakie mam zająć stanowisko
wobec Petite Entente.

MACZELNE DOWODZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSAWA

L. Dz. 502975 dnia 20/IX 1920
załącz. Wydział.

/ZT/

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi D.D.D.

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarz Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

KOPJA
TELEGRAMU SZYFROWEGO
PRZYCHODZĄCEGO

aa 45
5030
15

P. Zaleski do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

Nr. 23.

Ateny, dnia 18/9 1920.

Otrzym. dnia 19/9 g. 19.

Dwudziestego pierwszego b. m. będzie obchód zwycięstw i uczczenie Veniselesa. Proszę przesłać mu odpowiedni telegram od Rządu Polskiego.

9999999999999999

OGÓLNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GŁÓWNA
WARSZAWA
L. Dz. 5030/5 dnia 20/9 1920 r.
Zabez. Wydział.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

JK.

Orginał przesłano do załatwienia Wydziałowi

Protokółowi Dyplomatycznemu.

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarz Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

244

50315

KOPJA
TELEGRAMU SZYFROWEGO
PRZYCHODZĄCEGO

P. Zaleski do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

Nr 24:

w Warszawie

Ateny 28/IX

otrzymane 4/X g. 9.

Jonescu w interview prasy greckiej powiedział, że Rumuńja jeszcze nie przystąpiła do Petite Entente i że kładzie nacisk na przystąpienie Polski i Grecji. Celem sejszu powinno być wykonanie traktatów, co wyklucza Austrię, Bułgarię, Węgry.

KAUCZELNE DOWODZISTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSAWA

L. Dz. 50315 dnia 20/IX 1914 r.
szefcz. Wydział

I.G.

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi DV11

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarz Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Generalny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

W
5039-15

KOPJA
TELEGRAMU SZYFROWEGO
PRZYCHODZĄCEGO

P. Pruszyński do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

Nr. 23.

Chrystjanja, dn. 28.9.1920 r.

Otrzyma. da. 1.10.1920 r. 11 g.

Ad telegram Nr. 24.

Nasem wyraził mi poufale przypuszczenie że bolszewicy przygotowują nową ofensywę przeciw Polsce. Sądzę iż tylko względy natury formalnej spowodowały jego telegram do Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Przeszę o instrukcje.

.....
.....

NAUCZELNE DOWÓDZTWO WOJKI POLSKIEJ
ADJUTANTURA GENCJALNA
WARSZAWA

L. Dz. 5039-15 dnia 27/10 1920 r.
szefcz. Wydział

Telegram en clair dotyczący repatriacji jeńców przydzielony został w oryginalu * IV.

WS

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi D.V.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Kopje otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarz Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

5040₇₅

KOPJA
TELEGRAMU SZYFROWEGO
PRZYCHODZĄCEGO

p. Pruszyński do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

Nr. 22.

Chrystjanja, 23.

Otrz. 27/9.g. 21.

Demaskując udział bolszewików norweskich w naradach sierpniowych w Moskwie, na których ułożono warunki pokoju z Polską, przewidujące utworzenie milicji pod kontrolą między innymi komunistów norweskich, prasalewicowa, bezpartyjna i umiarkowana piętnuje fakt z oburzeniem. Minister Spr. Zagr. wyrażając żal oświadczył mi, że rząd norweski i naród bezwzględnie potępią taktykę komunistów. Sppawę rozpatrzy Rada Ministrów.

KAJETAŁB DORWODZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSAWA

L. Dz. 5040₇₅ dnia 20/X 1922 r.
salcz. Wydział

Z.C.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi

D. IV.

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

247

50415-
aaw

KOPJA

TELEGRAMU SZYFROWEGO

PRZYCHODZĄCEGO

P. Lubomirski, do Ministerstwa Spraw Zagranicznych,
w Warszawie.

No. 215.

Waszyngton, dn. 14/IX - 20.

Otrzyma. dn. 15/IX - 20. g. 17.

Dla Ministerstwa Skarbu. Kopja dla Przemhand.

Radio Corporation gotowe jest przedłużyć opcję do października, w razie potrzeby można uzyskać dalsze przedłużenie. Moim zdaniem zawarcie umowy z American Radio Corporation konieczne. Grupa anglo-francuska nie może gwarantować komunikacji z Ameryką, pozatem sfuzjonowała się niedawno z grupą niemiecką Telefunken. Gliwic.

szefowa dowodztwa wojsk polskich
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSAWA

L. Dz. 50415 dnia 20/7 1920 r.
sekcyj. Wydział

/Z/

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Orginał przesłano do załatwienia Wydziałowi

Min. Skarbu. /kopja

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

aa 20
50425-5

KOPJA
TELEGRAMU SZYFROWEGO
PRZYCHODZĄCEGO

Ks. Lubomirski, do Ministerstwa Spraw Zagranicznych,

W Warszawie.

No. 216.

Waszyngton, dn. 15/IX-20.

Otrzym. dn. 16/IX-20. g. 17.

Dla Wiceprezydenta Rady Ministrów Pana Daszyńskiego. x/

Po zapoznaniu się z tutejszym biurem prasowym uważam, że powinno ono bez zmiany funkcjonować, gdyż rozwija się normalnie i w obecnych warunkach daje już dobre wyniki. Budżet tego biura jest minimalny w porównaniu z sumami wydawanymi przez wrogie nam rządy. Słabo jest zasilane z Warszawy materiałami prasowymi, oraz informacjami. Przyjazd Arztowskiego wywołał surową krytykę i oburzenie. Sieroszewski, Kułakowski, Gliwie, Berenson są niemile zadziwieni tą nominacją, gdyż Arztowski nie ma tu nadzwyczajnych stosunków, dziennikarstwa nie zna, w polityce nie orjentuje się. Obawiają się oni, że jego praca zniweczy biuro prasowe i może osłabić zdobyte już stanowisko w prasie amerykańskiej. Prosiłbym do mego powrotu powstrzymać reformę tutejszej propagandy. Ordyński.

KACZELNE DOWODZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 50425 dnia 20/IX 1920 r.
Wydział

/ZT/

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi

P. Daszyński /kopja D. IX/

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarz Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Generalny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

249

Amor

W.S.
5043
5-

KOPJA TELEGRAMU SZYFROWEGO PRZYCHODZĄCEGO

Ks. Lubomirski do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

Waszyngt. 16/9.

Nr. 217.

Otraz. 17/9.g.13

Receptus 14.

Kreaty żywnościowe wykluczone xxx... a do tego państwa insty-
tucja Grain Corporation została zlikwidowana. Ze względów na
tutejszą politykę zagraniczną i finansową kongres, który
zbiera się dopiero w listopadzie nie uchwali kredytów pienięż-
nych. W obecnych warunkach nie można liczyć na żadną kon-
kretną państwową pomoc. Wysyłanie koni przez Polaków również
niemożliwe, gdyż trudności przewozowe wielkie, a wychodzący
wolą przesłać gotówkę.

GAZETA PARLAMENTARNA
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 5043 dnia 20/9 1919
załącz. Wydział

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

xxxx kilka słów nieczytelnych.

Z.C.

Gabinet Ministra.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

250

RS.
504475

KOPJA
TELEGRAMU SZYFROWEGO
PRZYCHODZĄCEGO

p. Stefański do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

Nr.134.

Belgrad, 20/9.1920

Otrz. 22/9. god. 10.

Exposé Trumbica w parlamencie było raczej sprawozdaniem poprzedniej działalności niż programem. Trumbic skonstruował wartość związku S.H.S. z Ententą, natomiast nie mówił nic o małej Entencie ani o stosunku do sąsiadów. W sprawie Bjeki stwierdził nieuznanie przez S.H.S. proklamacji niepodległości. Przy podziale flety S.H.S. otrzymało 172,000 ton.

STACJA KODOWA WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 5044 dnia 20/9 1920 r.
szef. Wydział.

Z.C.

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi

D.VI.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarz Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

251

504575

KOPJA TELEGRAMU SZYFROWEGO PRZYCHODZĄCEGO

p. Stefański do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

Nr.135.

Belgrad, 21/9.1920

Otrż. 22/9. god. 9.

Mihajlovic, który w Warszawie porozumiewał się z Ministerstwem
Wojny, twerzy legję jugosłowiańską. *Na* wpływ ochotników szczegól-
niej studentów i chłepów ma być znaczny. Legja jest zarazem
wydatną propagandą filipelską i antybelszewicką. Poselstwo
prawdopodobnie będzie musiało ponieść niektóre koszty. Upraszam
upoważnienie wydatkowania z oszczędności 15,000 franków.

KAZEMIR BOWODZIMO, WOJSK POLSKICH
ADJUTANTKA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 50457unia 20/12 1920 r.
5
zał. Wydział

*****

Z.C.

Orginał przesłano do załatwienia Wydziałowi

D.V.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

KOPJA

TELEGRAMU SZYFROWEGO

PRZYCHODZĄCEGO

K5
505275

P. Stefański do ministerstwa Spraw Zagranicznych
w Warszawie.

nr. 136.

Belgrad, dnia 1/10 1920.

Strajk. dnia 3/10 1920. g. 10.

Także Jonescu ma przybyć wkrótce do Belgradu, gdzie zabawi kilka dni prawdopodobnie dla rokowań w sprawie małej ententy. Poseł rumuńskiawiadomił mnie, że Jonescu nie chciał podpisać układu stawiając Benessowi jako warunek wciągnięcie w kombinację Polski i Grecji, na co się Benesz zgodził. "Rumanja nie wierzy Jugosławiji w sprawie polityki rosyjskiej. Nie chce przyjąć ....x jako bazę sojuszu tylko gwarancję trzech państw przeciw Węgrom, lecz pragnie stworzyć wielki 70 miljonowy blok mający regulować politykę Wschodnią i osiągnąć świetne rezultaty ekonomiczne" Trumbić w rozmowie ze mną zaznaczył, że trzyma się ciągle kombinacji małej ententy skierowanej przeciw agresywnym tendencjom Węgier. Twierdził że niema jeszcze oficjaln....xx Jonescu. W rozmowie o seminarach rumuńskich wciągnięcia Polski do małej ententy zachował jaknajwiększą rezerwę. W poselstwie francuskim i belgijskim wyrażają się o małej entencie z niechęcią uważając ją za nieudaną. Posel belgijski użył formuły że Polska powinna być najdaleszą na Wschodzie placówką wielkiej ententy.

CONFIDENTIAL

x/ brak wyrazu.

xx/ ustyp brakują.

ARCHIWUM EGWODZIMO WOJSK POISKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 505275 dnia 20/10 1920 r.
szef. Wydział.

JK.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi

D. VII.

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

253

504/15

KOPJA
TELEGRAMU SZYFROWEGO
PRZYCHODZĄCEGO

P. Rozwadowski do Ministertwa Spraw Zagranicznych.
w Warszawie.

Nr. 78.

Haga, dnia 1/10 1920.

Otrzym. dnia 2/10 1920. g. 9.

Rząd holenderski prosi agrement dla posła barona Dirkvan Asbeck, który od 1914 dotychczas był posłem w Tokio, a przedtem radcą legacyjnym w Paryżu. Poseł Asbeck jest jednym z najpowazniejszych dyplomatów holenderskich, brat jego jest prezesem holenderskiej rady szlacheckiej. Uważam wybór bardzo korzystny.

(( ))(( ))(( ))(( ))

ŁĄCZELNE DOWODZISTWO WOJSK POISKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 504/15 dnia 20/10 1920 r.
sekcja. Wydział

JK.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi Protokółowi Dyplomatycznemu.

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

ae w
504875

KOPJA
TELEGRAMU SZYFROWEGO
PRZYCHODZĄCEGO

P.Klingsland, do Ministerstwa Spraw Zagranicznych,

w Warszawie.

No. 61.

Konstantynopol, dn. 11/IX.

Otrzym. dn. 15/IX - 20. 9 g.

Receiptus 6.

Ceny ostateczne 20 piastrow za oko /waga turecka równa 1283 gramom/ pszenicy i 7 i pół piastra oko jęczmienia, franco Kons-pol statek przywozący zboże. Ceny obowiązują tylko do 15^x września, potem wobec tendencji zwykłej obowiązują tutejsze ceny i 1 procent rabatu. Warunki płatności: 30 procent węglem i szybami, 20 procent gotówką w obcej walucie natychmiast 30 procent przekazem 3-miesięcznym na Credit Lyonnais gwarantowanym przez ten bank i 20 procent takim-że przekazem 4-miesięcznym. Sprawę prowadzi Krusze kontragent polskiego Ministerstwa Finansów.

zalecz. Wydział
Dz. dnia 19. r.
WARSZAWA
ADJUTANTURA GENERALNA
KANCELARIA GŁÓWNA WOJSK POLSKICH
może być 13.

KANCELARIA GŁÓWNA WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA
Dz. 504875 dnia 20/IX 1920 r.
zalecz. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi A.V.

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

Ref
505075

KOPJA
TELEGRAMU SZYFROWEGO
PRZYCHODZĄCEGO

p. Klingsland do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

Nr. 64.

Konstantyn. 25/9.

Otrz. 26/9.g. 17.

Receptus 8.

Data konferencji jeszcze niewiadoma, ponieważ może być ustalona tylko w związku z datą ratyfikacji pokoju z Turcją.

OGÓLNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 50505 dnia 24/7 1920 r.
załęcz. Wydział

*****19937

Z.C.

D.VI.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

256

RS.
50515

KOPJA TELEGRAMU SZYFROWEGO PRZYCHODZĄCEGO

P. Morawski do Ministerstwa Spraw Zagranicznych
w Warszawie.

Bakareszt, dnia 23/9 1920.

Br. 97.

Otrzym. dnia 25/9 1920. g. 19.

Minister Spraw Wewnętrznych Argotolana bawi obecnie w Siedmiogrodzie. Prasa oficjalna podnosi jego pojedynkowość wobec miejscowych Węgrów, rozmowy z Jesiką, biskupem Nagy i Ugrenem, stanowcze wezwania do tolerancji skierowanej dla tubylczych rasiaków. Element węgierski miał ocenić pojedynkowość Ministra. Ta sama prasa zamieszana wsiadanką o rychłym wyjeździe do Budapesztu posła rumuńskiego Stiroli i szereg przychylnych dla Rumunii głosów prasy węgierskiej.

KAZEMIR BOWODZIMO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 50515, dnia 20/9 1920 r.
załącz. Wydział

JK.

D.VII.

PELUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

257

Kel. -
5053 5

KOPJA
TELEGRAMU SZYFROWEGO
PRZYCHODZĄCEGO

P. Targowski do Ministerstwa Spraw Zagranicznych
w Warszawie.

Nr. 8.

Tokio, dnia 21/9 1920.

Otrzymał dnia 23/9 1920. g.l.d.

Receptus Nr. 6.

Wczytał listy uwierzytelniające Ministrowi Uchida trzymającego akredytację w osiem dniach depeszą 7 Pelokterne. Następnie wysłał dwa telegramy szyfrowe sprawozdawcze przez Paryż których odbiór Resolstwo potwierdziło. Trzeciego i dziesiątego września wysłał dwa telegramy en clair do Pelokterne z wnioskami likwidacji ...x, potwierdzeniem odwołania Lage, prośbą szybkiego zamianowania stałego posła z odwołania smic.

NAJWYŻSZE DOWÓDZICTWO WOJSK POISKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 5053 5 dnia 20/9 1920 r.
szef. Wydział

X/ jedna lub dwa wyrazy nieczytelne.

*ponow przesłać do wiadomości
Prot. Dyp. 2579*

PRESDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi

S.I.

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarz Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

RS
505475

KOPJA
TELEGRAMU SZYFROWEGO
PRZYCHODZĄCEGO

p. Targowski do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

Nr.9.

Tokio, 24/9.1920

Otrz. 27/9.g.10.

Japoński sztab jeneralny interpeluje mię, że nie wie kiedy przyjedzie pułkownik Aleksandrowicz, jako attaché wojskowy, dla którego przychodzą licznie listy i pisma, Nie umiem niestety odpowiedzieć. Odebrałem też papiery przez M.S.Z. kierowane do Dzieduszyckiego Juljusza posła polskiego w Tokio. Ponieważ to sprawa zamieszanie w urzędach japońskich proszę wyjaśnienie.

WOCZELNE DOWODZ. WO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA
L. Dz. 505475 dnia 24/9 1920 r.
załącz. Wydział

Z.C.

RUSSIAN
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Orginał przesłano do załatwienia Wydziałowi

Sekretarzowi Jeneralnemu.

Kopję otrzymują do wiadomości:

- z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

259

505475

KOPJA
TELEGRAMU SZYFROWEGO
PRZYCHODZĄCEGO

P. Ostrowski do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

Nr. 19.

Rio-de-Janeiro, dn. 23/9.

Otrzymał: dnia 24/9 g. 14.

19 b. n. przybyli do Rio na pancerniku bazylijskim "San Paulo" królestwo belgijscy, oddając tam wizytę Prezydentowi Póssa. Przyjęcie entuzjastyczne. Dotychczasowy rezultat: pewne dogodności ^{handlowe} celne dla niektórych towarów belgijskich i może prawdopodobny udział Brazylii w rekonstrukcji Belgii. Szonogóły raportem.

ADJUTANTURA GŁÓWNA
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 505475 dnia 20/9 1920r.
załącz. Wydział.

33.

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi

D. IV.

PLSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

KOPJA

TELEGRAMU SZYFROWEGO

PRZYCHODZĄCEGO

P. Kowalski do Ministerstwa Spraw Zagranicznych
w Warszawie.

Nr. 43.

Nuzm. dnia 3/10 1920.

Otrzymał. dnia 4/10 1920. G. 9.

Refero Nr. X.

Watykan polecił Mattiemu udać się natychmiast na Górny Śląsk, aby uczynić z punktu widzenia religijnego podróż Bertrama niepotrzebną. Nunojusz w Berlinie otrzymał polecenie ~~odbyć~~ poufnie odwiedzić Bertrama od jego zamiaru. Gdyby ten wybierał się odbyć wizytację, czego mu Watykan kanonicznie zabronić nie może, to Watykan sądziłby odbycia wizytacji wspólnie z Mattim.

WYDZIAŁ DO WOD. WU WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 50/27 gnia 21/8 1920 r.
załącz. Wydział.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi

Kopję otrzymują do wiadomości:

- D. I.
- z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarz Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
  - z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

KOPJA TELEGRAMU SZYFROWEGO PRZYCHODZĄCEGO

p. Skirmunt do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

Nr. 110.

Raym 18/9.1920.

Otraz. 19/9. god. 9.

Receptus 9.

Poseł włoski w Wiedniu telegrafuje, że sekcja komisji odszkodowań nie zajmowała się sprawą wywozu broni do Polski, zatem przedstawiciele Włoch nie miał nawet okazji protestować. Proszę wyjaśnić szczegółowo.

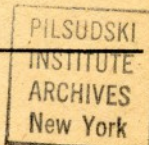
STANISŁAW
KAROL
KONSTANTY
KAZIMIERZ
JACZEŁŁB DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 50/3 - dnia 21/9 1920r.
załącz. Wydział

Z.C.

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi

A.V.

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarz Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

Rev

acw
50815

KOPJA
TELEGRAMU SZYFROWEGO
PRZYCHODZĄCEGO

P. Skirmunt, do Ministerstwa Spraw Zagranicznych,
w Warszawie.

No. 89.

Rzym, dn. 24/VII - 20 r.

Otrzym. dn. 25/VII - 20 r. 13 g

Wobec tego, że Minister Spraw Zagranicznych nie złożył w Izbie oświadczenia, a Millerand i Lloyd George to uczynili i że rząd włoski nie bierze udziału w nadzwyczajnej komisji posłanej do Polski. - Poufnie zapytałem Sforzę o stosunek rządu włoskiego do Polski, Minister S.Z. odpowiedział, że polityka Włoch wobec Polski jest ożywiona tem samem uczuciem co polityka Anglii i Francji i zmierza do tych samych celów, jednakże uważając, że posłanie komisji w dobie obecnej jest tylko pozorem czynu, dającym niebezpieczne iluzje pomocy, Włochy specjalnej komisji nie wysłały, Tommasini zaś i Romei otrzymali instrukcje współdziałania. Minister S.Z. zapowiada przemówienie o Polsce przy debacie o polityce zagranicznej w przyszłym tygodniu. Sprawa przesłania przez Francję najpotrzebniejszych amunicji zdaje się weszła na dobrą drogę.

WICELAS GŁOWA DO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA
L. Dz. *50815* dnia *21/7* 1920 r.
załącz. Wydział.
/ZT/

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi

D.VI.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Kopię otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

263

Mening

508275

**KOPJA
TELEGRAMU SZYFROWEGO
PRZYCHODZĄCEGO**

P. Skirmunt do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

No 109.

Rzym, dn. 14.9.1920 r.

Otrzym. dn. 15.9.20 r. 9 g.

W Ministerstwie Spraw Zagranicznych zakomunikowano mi poufnie, że z komisji plebiscytowej sygnalizują przeemykanie broni z polskich składów amunicji na Śląsk.

~~~~~

WYDZIAŁ GŁÓWNY WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA
L. Dz. 508275 dnia 21/9 1920 r.
załącz. Wydział

WS

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi

D.III.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

264

**KOPJA
TELEGRAMU SZYFROWEGO
PRZYCHODZĄCEGO**

P. Skizmasz de Ministerstwo Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

Nr. 113.

Ława, dn. 30:9.1920 r.

Otrzyma. dn. 1:10.1920 r. 10 r.

Odczuwam wielki brak informacji o rokowaniach pokojowych. Prasa zoczy-
ma pisać niechętnie o Polsce, przeciwniejąc jej woj-wnieść obecnej
pokojowości Szwiatów. Jeżeli nie potrafimy prędko zawrzeć pokoju, opinje
od nas się odwróci.

.....

WYDZIAŁ DOWODZĄCY WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 5083, dnia 21/9 1920 r.
załącz. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi

D.VI.

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekono-
micznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

ledw

25
50845

1294.

KOPJA

TELEGRAMU SZYFROWEGO

PRZYCHODZĄCEGO

P. Skirant do Ministerstwa Spraw Zagranicznych
w Warszawie.

Nr. 115.

Brym, dnia 12/10 1920.

Otrzym. dnia 13/10 g.9.

Prędkie i pełne poinformowanie przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych
o akcji Zeligowskiego dało mi możliwość uprzedzając inne wersje podać
wypadki wileńskie w należytem oświetleniu do wiadomości rządu włos-
kiego i prasy. ...X okazuje pełne zrozumienie tego ce zaszcze, w pra-
wie dotąd większym napaści niema. Pomaga nam analogja ze sprawą
tym i z tem ce się może stać podobnego w Dalmacji. Proszę o dalsze
informacje.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

X/ wyraz nieczytelny.

Orginał przesłano do załatwienia Wydziałowi

S. V

LIBRARY
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

Rov

*100
15*

50/675

**KOPJA
TELEGRAMU SZYFROWEGO
PRZYCHODZĄCEGO**

P. Jodko, do Ministerstwa Spraw Zagranicznych,

w Warszawie:

No. 45.

Konstantynopol. dn. 26/VII.

Otrzym. dn. 29/VII - 20. o 10.

Tutejszy poseł perski jedzie 30 przez Tyflis do Moskwy dla pertraktacji.

/ZT/

MINISTERSTWO WOJSK POISKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. *50/675* dnia *21/8* 192*0* r.
załącz. Wydział.

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi

D.V.

INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

267

S. III Nr. 5071.

Romp

686/2

ae. w.
5085-15

KOPJA
TELEGRAMU SZYFROWEGO
PRZYCHODZĄCEGO

Ks. Lubomirski do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

w Warszawie.

Nr. 178.

Waszyngton, 27.7.1920 r.

Otrzyma. 29.7.1920 r. 10g.

Rząd Stanów Zjednoczonych w sprawie pokoju z bolszewikami zajmuje stanowisko chłodnej wobec nas rezerwy. Wobec ewentualności przyszłego uznania rządu bolszewików nie chce poparciem Polski utrudnić swego stanowiska. Popycie poselstwa trudne, gdyż nie możemy forsować naszych żądań ze względu na zastrzeżenie stosunków refero 132. Jedynie dokładne i spieszne informacje mogą ułatwić nam pracę wobec czego rozpoczynających się układach koniecznością jest abyśmy byli codziennie czesegółowo informowani szczególnie dla propagandy o nadmierności żądań bolszewików i zachowania się ich delegatów.

WACZKAŁE BOWODZTWO WOJSK POLSKICK
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 5085 dnia 21/7 1920 r.
załącz. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi

Kopję otrzymują do wiadomości:

D.11.

- z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

268

W
50867

KOPJA

TELEGRAMU SZYFROWEGO

PRZYCHODZĄCEGO

P. Gliwie do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

W a r s z a w i e.

Nr. 223.

Waszyngton, dn. 7.X.1920 r.

Otrzym. dn. 9.X.1920 r. 9 g.

Dla Ministerstwa Skarbu.

Akcja pożyczkowa i stosunek z korporacją zakończona trzeciego października. Ostateczne rezultaty pożyczki uwidocznia się dopiero w końcu października, wtedy przesłę raport. Obrachunek może być uskuteczniiony po wyjaśnieniu rezultatu sprzedaży bonów na raty. Korporacja 27 września przedstawiła pretensje na 2 miliony 875000 dolarów mianowicie: wydatki uczynione przez korporację przed 26 lutego 250000 dolarów, niezyskane zyski i komisowe na wszystkie zakupy rządu polskiego od 27 października do 26 lutego 312500 dolarów idem od 26 lutego do daty listu 312500 dolarów, strata komisowego od nieuskutecznionej sprzedaży bonów od 27 października do 26 lutego 1,500,000 dolarów. Pretensje powyższe, zupełnie nieuzasadnione, gołosłowne. Po naradzie z adwokatem poselstwa Shattuck odrzuciłem a limine wszystkie pretensje oparte na starym kontrakcie jako unieważnionym przez nowy, wyrazikiem gotowości rozpatrzenia pretensji kontraktu 26 lutego po przeprowadzeniu dokładnego obrachunku i po przedstawieniu dostatecznych usasadnień. Ze swej strony przedstawiam pretensje za niezapłacenie dojazd przez korporację wydatków rządu przewidzianych w umowie, za niezamówienie bonów ostatecznych, za niesprawną działalność centralnego komitetu pożyczkowego, zależnego od korporacji. Sprawa zapewne optze się o arbitraż.

MACZELE DOWODZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
 WARSZAWA

L. Dz. 50867 dnia 21/2 1920 r.
 złącz. Wydział

W S

INSTITUTE
 ARCHIVES
 New York

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi

Min. Skarbu.
 Kopja - A.V.

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

S. III Nr. 1230.

508/15

Oryg. - Min. Skarbu.

WS

Kopja - s.v.

KOPJA TELEGRAMU SZYFROWEGO PRZYCHODZĄCEGO

P. Gliwie do ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Warszawa.

Nr. 224.

Waszyngton, dn. 7.X.1920 r.

Otrzym. dn. 9.X.20 r. 20 g.

Dla Ministerstwa Skarbu.

Kwestja marek tu w detalicznych sprzedażach 40 - 43 centów za sto marek co odpowiada 250 - 282. Konsulatem wyznaczylem 235. Bezważędna tendencja wzrostkowa dla marek. Proszę telegrafować kursy Warszawskie codziennie. Mojem zdaniem można ostrożnie podnosić.

x/ może być również 225.

złącz. Wydział
L. Dz. dnia 19. r.
WARSZAWA
ADJUTANTURA GENERALNA
SZCZEGÓLNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH

ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA
SZCZEGÓLNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH

L. Dz. 508/15 dnia 24/2 1920 r.
złącz. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

270

KOPJA TELEGRAMU SZYFROWEGO PRZYCHODZĄCEGO

50885

P. Lubemirski do Ministerstwa Spraw Zagranicznych
w Warszawie.

Nr. 226.

Waszyngton, dnia 12/10 1920.

Otrzymał, dnia 13/10 1920. g. 12.

Referencja Nr. 222.

Proszę spowodować odezwę żydów polskich do amerykańskich lub regół
zagranicznych z wezwaniem niemięszania się w wewnętrzne sprawy Polski
i niepamięć widoków pojednania i zgod... z współzycia.

~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~

X/ jednej grup. brak.

MACZEŁŁO BOWODZWO WOJSK POISKICK
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 50885 dnia 2/12 1920.
złącz. Wydział.

PIŁSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Orginał przesłano do załatwienia Wydziałowi

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

271

KOPJA

TELEGRAMU SZYFROWEGO

PRZYCHODZĄCEGO

W.
508915

P. Lubonirski do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

W Warszawie.

Waszyngton, 13/X.1920.

Otrzym. 16/X.20. g.9.

Nr. 230.

Proszę wiadomości o stanowisku rządu wobec akcji generała Zeligowskiego i sprawy Wilna, również detale warunków zawieszenia broni z bolszewikami.

[Faint, illegible text]

GAŁCZYŃSKIE DOWÓDZISTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 508915 dnia 21/X 1920 r.
załącz. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi

Kopię otrzymują do wiadomości:

D.V.

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

272

5120

Rny

ca 25

50955

KOPJA
TELEGRAMU SZYFROWEGO
PRZYCHODZĄCEGO

P. Ciechanowski do Ministerstwa Spraw Zagranicznych
w Warszawie.

Nr. 92.

London, dnia 30/7 1920.

Otrzym. dnia 31/7 g. 10.

Teksty net Anglii do Sowietów z 26 i 29 b. m. dziś otrzymałem. Nie telegrafuję gdyż zostały wczoraj wprost przetelegrafowane dla Rządu Polskiego Rusbeldowi. Spodziewana odpowiedź Sowietów jutro lub pojutrze. W sferach angielskich niecierpliwie oczekują warunków rezejmowych Sowietów Polsce. Istnieją dwie opinie: jedna, że partja Lenina zwyciężyła i warunki rezejmów będą dogodne. Druga że partja militarna Sowietów weźmie górę i warunki będą ciężkie. Nic stanowczego dotąd nie wiadomo.

[-|-|-|-|-|-|-:|||||

GENERAŁ BOWODZWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 50955 dnia 2/8 1920 r.
załącz. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

JK.

D.V.

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Jeneralny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

69
509675

KOPJA
TELEGRAMU SZYFROWEGO
PRZYCHODZĄCEGO

P. Ciechanowski do Ministerstwa Spraw Zagranicznych

W W A R S Z A W I E.

141
Nr. 241.

Łondyn, dn. 30.9.1920 r.

Otrzym. dn. 30.9.1920 r. 21 g.

Dla Ks. Sapiehy.

Wysłane wczoraj przez Foreign Office instrukcje Rumbeldowi udzielenia rad rządowi Polskiemu w zatargu z Litwą są ułożone jaknaj-
ogólniej. Ingerencja ta ma głównie na celu oddziaływanie na opinię
w związku z dążeniem Rządu Angielskiego wstrzymania wywezu zakupów
misji sowieckiej, o co czyniłem energiczne starania, na egół uspe-
szenie dla nas przychylnie, tem bardziej wobec wiadomości, że Tre-
cki telegrafował Jeffemu, by złagodził postawę pekejową z powodu
osłabienia wojskowego Sowietów dzięki akcji polskiej.

.....

STANOWISKO DOWÓDZTWA WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 509675 dnia 21/9 1920 r.
załącz. Wydział.

WS

AMERICAN
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Original przesłano do załatwienia Wydziałowi G.M.

Kopję otrzymują do wiadomości:

- a) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów D. lub S.: P. Minister (Podsekretarze Stanu), Dyrektor Departamentu Dyplomatyczno-Politycznego i Sekretarz Generalny.
- b) z telegramów przydzielonych do jednego z Wydziałów A także Dyrektor Departamentu Administracyjno-Ekonomicznego.

Po przyjęciu do wiadomości zwrot do S. III celem zniszczenia.

274